

PRABODHAN EDUCATION SOCIETY'S
VIDYA PRABODHINI COLLEGE OF COMMERCE, EDUCATION,
COMPUTER AND MANAGEMENT, VIDYANAGAR, PARVARI, GOA.
S.Y.B.A.B.Ed. SEMESTER END EXAMINATION

OCT-NOV/

2018-19 (REGULAR / REPEAT /

SUB: A.T.M.

(समाज आणि साहित्य)

SEMESTER: III

DURATION: 2hrs

MAX. MARKS=70

सूचना: i. सर्व प्रश्न सोडविणे बंधनकारक आहे.

ii. उजव्या हाताकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

iii. प्रत्येक नवीन प्रश्नांचे उत्तर नवीन पानावर सुरू करावे.

प्र. १ला . पुढीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा .

(3x5=15)

- १ . समाज म्हणजे काय ते? समाजाच्या तीन व्याख्या लिहा .
- २ . भाषाभेदाचे सामाजिक स्वरूप स्पष्ट करा .
- ३ . साहित्य आणि समाज यांच्या संबंधाविषयीचा हिप्पोलाईट तेनचा सिद्धांत स्पष्ट करा .
- ४ . सांस्कृतिक संदर्भाशिवाय साहित्य संभवत नाही . चर्चा करा .
- ५ . लेखकाच्या जडणघडणीत समाज कशाप्रकारे योगदान देत असतो?

प्र. २रा . पुढीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा .

(3x5=15)

- १ . भाषा एक विचारविनिमयाचे साधन कसे ठरते? सोदाहरण लिहा .
- २ . साहित्य आणि समाज यांच्या संबंधाविषयीची मार्क्सवादी भूमिकाचे विवेचन करा .
- ३ . साहित्यवाचनामगची प्रयोजने कोणतीं?
- ४ . 'साहित्य हे वाचकसापेक्ष असते' या विधानाचा परामर्श घ्या .
- ५ . 'साहित्य आणि समाज यांच्यातील संबंध हे परिवर्तनीय असतात' .सोदाहरण स्पष्ट करा .

प्र. ३ . पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंची सविस्तर उत्तरे लिहा .

(2x5=10)

- १ . साहित्याला सामाजिक जीवनाची अनुकृती असे का म्हटले जाते?
- २ . साहित्यात लेखकाची सामाजिक जाणीव कशी व्यक्त होते?
- ३ . 'लिळा चरित्रात' कुटुंबाची चित्रणे कशी रेखाटली आहे?
- ४ . व्यावसायिकांचे कोणकोणते वर्ग लिळाचरित्रात आढळतात?
- ५ . मार्क्सच्या तत्त्वज्ञानात शोषणाच्या संकल्पनांची मांडणी कशाप्रकारे केली आहे?

प.४. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंची सविस्तर उत्तरे लिहा .

(2x5=10)

१. संस्कृती ही गतीमान व विकसनशील असते .सोदाहरण सांगा .
२. साहित्य आणि संस्कृतिला समग्र मानवी वर्तनवाद असे का म्हटले जाते?
३. व्यक्तिमूहाच्या भाषिक वाटचालितून त्या समाजाची प्रगत अवस्था शोधता येते . उदाहरणासहित मुद्दा पटवा .
४. समाज, संस्कृती व भाषा यांच्या परस्पर संबंधांवर प्रकाश टाका .

प.५. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंची सविस्तर उत्तरे लिहा .

(2x5=10)

१. 'लेखक हा निर्मितीक्षम कलावंत तरी तो एका विशिष्ट समाजाचा घटक असतो' . चर्चा करा .
२. लेखकाची जीवनपद्धतीच त्याच्या अनुभवांचे संदर्भक्षेत्र कसे बनते?
३. लेखक आपल्या प्रतिभाशक्तिला कोणकोणत्या माध्यमांतून साकार करतो?
४. समाज लेखकाकडे कोणत्या दृष्टिकोनातून पाहतो?

प.६. पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा .

(1x5=10)

१. संतमेळांच्या काव्यातून व्यक्त झालेले समाजदर्शन सोदाहरण स्पष्ट करा .
२. साहित्य, समाज, लेखक आणि संस्कृती यांचा परस्पर संबंध आपण अभ्यासलेल्या पुस्तकाच्या आधारे स्पष्ट करा .